

een lange reeks conflicten met de chef van de werkplaats verzocht hij in september '41 ontslag. 'Het werd hem', schrijft Rüter in zijn geschiedenis van de Nederlandse Spoorwegen tijdens de bezetting, 'verleend: gretig, zonder twijfel, en eervol, een predikaat dat niemand hem onthouden zal.'¹

Korte tijd later ging Hamelink een gestencild veertiendaags illegaal blad uitgeven, *De Kern*, waarin hij zijn actie tegen het NVV, spoedig het Nederlands Arbeidsfront, voortzette. Hij was inmiddels in contact gekomen met J. H. Scheps wiens felle, legaal gepubliceerde brochure tegen de Nederlandse Socialistische Werkgemeenschap (het kleine groepje SDAP'ers dat zich achter Rost van Tonningen geschaard had) zijn bewondering gewekt had. Scheps die zijn publicistische arbeid onvervaard voortzette, eerst legaal, later illegaal, was een bezielend spreker en Hamelink ging er toe over, in allerlei plaatsen bijeenkomsten te organiseren waar Scheps tot verzet aanspoorde. Op verzoek van de Amsterdamse hoogleraar prof. dr. G. C. Heringa, een van de voormannen van het Medisch Contact, deed Scheps dat ook voor groepen medische studenten in Amsterdam, en via Heringa ontmoette Hamelink talrijke personen uit andere maatschappelijke kringen dan die waarin hij tevoren steeds verkeerde had, o.m. de Amsterdammer H. P. J. van Ketwich Verschuur en de Hagenaar mr. W. R. van Emmen Riedel; deze laatste was een enthousiast lid van de Nederlandse Unie geweest. Hamelink maakte grote indruk op hen: hier was een eenvoudig man die onwrikbaar principieel dacht – en ernaar handelde.

Begin '42, ongeveer in de tijd waarin hij *De Kern* was gaan uitgeven, was Hamelink illegaal gaan leven. Vertrouwde partijgenoten in Haarlem en elders hielpen hem; zijn vrouw en kinderen bleven op het oude adres wonen. Het begin van de Jodendeportaties had op hem de uitwerking van een zweeps slag. Hij reisde onmiddellijk naar Amsterdam en trachtte er het spoorwegpersoneel toe te bewegen, de treinen voor Westerbork te laten staan – vergeefs. Dan moesten de Joden op andere wijzen geholpen worden! Ook Hamelink ging er toe over, van pb's van Joden de J te verwijderen; in Haarlem en omgeving bracht hij op diverse adressen Joodse onderduikers onder, ook in zijn eigen vroegere woning. Daar vond in september een inval van de politie plaats: de onderduikers werden weggevoerd, Hamelinks vrouw werd gearresteerd – een verpletterende slag. Hij zette door, beseffend overigens dat nu ook zijn eigen veiligheid in versterkte mate gevaar liep. Eén ding stond voor hem vast: hij zou de vijand niet levend in handen vallen! Hij kwam in het bezit van een revolver.

¹ (RvO) A. J. C. Rüter: *Rijden en staken. De Nederlandse Spoorwegen in oorlogstijd, 1940-1945* (1960), p. 126.